

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Bedyńska-Abramczyk
Protokolant:	protokolant sądowy Bartłomiej Sobczak

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2016 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa M. P. (1), L. B. (1)

przeciwko (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I. pozbawia w całości wykonalności tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 07 listopada 2012 r. o nr (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności na mocy postanowienia referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w Koszalinie z dnia 11 grudnia 2012 r. w sprawie o sygn. akt. I Co 3635/12;

II. odstępuję od obciążenia pozwanej (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. kosztami procesu.

Sygn. akt XXIV C 411/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 kwietnia 2016 r. (data własna) M. P. (2) oraz L. B. (2) wystąpiły przeciwko (...) Bankowi (...) S.A. z siedzibą w W. z powództwem o pozbawienie, w stosunku do powódek, wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 07 listopada 2012 r. nr (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Koszalinie z dnia 11 grudnia 2012 r. sygn. akt I Co 3635/12 – w całości oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódek kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódki podniosły iż na skutek cesji wierzytelności na rzecz podmiotu nie będącego bankiem przedmiotowy tytuł wykonawczy nie może być już podstawą egzekucji bowiem zobowiązanie powódek wobec pozwanego wygasło. Główny nacisk powódki kładły jednakże w uzasadnieniu pozwu na fakt iż nie dokonały one z pozwanym bankiem bezpośredniej czynności bankowej, albowiem z dokumentów przedstawionych przez pozwanego nie wynika, aby osoby podpisujące umowę pożyczki w imieniu Banku były umocowane do takiego działania. Powódki podkreśliły zarazem, że oświadczenie powódek o poddaniu się egzekucji, o którym mowa w art. 97 ust. 1 Prawa bankowego nie określa kwoty, do której dłużniczki podały się egzekucji, jak również nie określa ostatecznego terminu, do którego bank będzie mógł wystawić bankowy tytuł egzekucyjny. Powódki wskazały nadto, że pozwany nie przedstawił żadnego dowodu na to, że faktycznie przekazał powódkom jakiegokolwiek środki pieniężne w przedstawionym terminie. Powódki dodatkowo podniosły, że nie doszło do wypowiedzenia umowy kredytu a pozwany Bank nie przedstawił takiego pisma ani też dowodu na jego doręczenie powódkom. W tej sytuacji, skoro nie

doszło do wypowiedzenia umowy kredytu, kredyt nie jest jeszcze wymagalny. Powyższe przyczyny, zdaniem powódek, przesądzają o zasadności powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności (pozew – k. 2-5).

W odpowiedzi na pozew (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wskazał, że uznaje powództwo obejmujące żądanie pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 07 listopada 2012 r., któremu Sąd Rejonowy w Koszalinie nadał klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 11 grudnia 2012 r. w sprawie sygn. akt I Co 3635/12 ale wyłącznie na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. wobec faktu zbycia wierzytelności objętej tym tytułem w drodze umowy cesji wierzytelności z dnia 09 grudnia 2013 r. Jednocześnie pozwany zaprzeczył wszystkim twierdzeniom powódek, które zmierzają do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego na podstawie art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. Wniósł o zasądzenie od powódek solidarnie na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz zwrotu opłat skarbowych od złożonych dokumentów pełnomocnictw z uwagi na fakt, że nie dał on powodu do wytoczenia sprawy i uznał żądanie pozwu przy pierwszej czynności, ewentualnie o nie obciążanie pozwanego kosztami procesu z uwagi na zaistnienie szczególnie uzasadnionego przypadku w rozumieniu art. 102 k.p.c. (odpowiedź na pozew – k. 30-34).

Pismem z dnia 03 sierpnia 2016 r. powódki zmodyfikowały swoje roszczenie w zakresie żądania zwrotu kosztów procesu i wniosły o zasądzenie od pozwanego na rzecz każdej z powódek zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości czterokrotności stawki minimalnej według norm przepisanych wraz z obowiązkiem zwrotu na rzecz każdej z powódek kwoty 17 zł tytułem uiszczonej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Odnosząc się do stanowiska pozwanego powódki podały, że swoje roszczenie wywodzą z treści art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. i opierają je na wadliwości przedmiotowego tytułu wykonawczego. Wskazały, że podstawą żądania pozbawienia wymagalności bankowego tytułu egzekucyjnego mógłby być także przepis art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., jednakże ta podstawa prawna okazałaby się właściwa jedynie w przypadku gdyby nieskuteczne okazały się podniesione w pozwie zarzuty dotyczące wadliwości tytułu wykonawczego (pismo procesowe – k. 78-80v).

Pozwana podtrzymywała swoje dotychczasowe stanowisko, podnosząc iż wobec uznania przez nią powództwa z uwagi na zbycie wierzytelności, badanie przez Sąd innych przesłanek, na których powódki opierają powództwo (a którym pozwany zaprzecza) jest bezprzedmiotowe i zbyteczne.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 stycznia 2011 r. (...) Banku (...) S.A. Oddział 1 w D. wyraził zgodę na udzielenie kredytu obrotowego (...) M. P. (2) oraz L. B. (2) prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) S.C.” M. P. (2) L. B. (2). W tym samym dniu powódki zawarły z pozwanym Bankiem umowę nr (...) kredytu obrotowego (...) pozostawionego do dyspozycji jako kredyt obrotowy nieodnawialny w walucie polskiej w kwocie 100.000 zł. Wraz z podpisaniem umowy kredytowej powódki podpisały i złożyły do dyspozycji pozwanego weksle in blanco z deklaracjami wekslowymi (decyzja kredytowa – k. 50, umowa kredytowa – k. 51-54, weksle – k. 58-59, deklaracje wekslowe – k. 60-63).

Powódki złożyły oświadczenia o poddaniu się egzekucji na podstawie art. 97 Prawa bankowego. W treści oświadczenia wskazano, że kwota zadłużenia, do której (...) S.A. może wystawić bankowy tytuł egzekucyjny wynosi 200.000 zł, zaś termin wystąpienia do właściwego sądu o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności określono jako 31 grudnia 2016 r. (oświadczenie – k. 55).

Kredyt został uruchomiony, powódkom przekazano umówione środki na wskazany rachunek. Na zestawieniu operacji dokonanych na rachunku nr (...) w dniu 28 stycznia 2011 r. znajduje się operacja „KREDYT-UZNANIE” na kwotę 100.000 zł, która zwiększyła saldo dostępne powódkom o tę kwotę powódki wykorzystały te środki dokonując szeregu operacji w ciężar rachunku (zestawienie operacji – k. 64, historia operacji – k. 65-67v).

Powódki nie wywiązały się ze swoich zobowiązań wynikających z zawartej umowy. Pozwany Bank wypowiedział im umowę kredytu. Następnie w dniu 07 listopada 2012 r. wystawił wobec powódek bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) (bankowy tytuł egzekucyjny – k. 69).

Postanowieniem z dnia 11 grudnia 2012 r. Referendarz sądowy przy Sądzie Rejonowym w Koszalinie nadał przedmiotowemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nadał klauzulę wykonalności (postanowienie – k. 70).

Pismem z dnia 19 grudnia 2012 r. pozwany wnioskował o wszczęcie egzekucji wobec powódek na podstawie zaopatrzonego w klauzulę wykonalności bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...). Postępowanie egzekucyjne było prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. G. M. pod sygn. akt KM (...), który pismem z dnia 14 stycznia 2013 wezwał powódki do zapłaty powyższych należności (wniosek – k. 71-72, wezwanie – k. 73).

Umową z dnia 12 grudnia 2013 r. (...) Bank (...) S.A. zbył wierzytelność wynikającą z tytułu umowy nr (...) wraz z wszelkimi prawami związanymi z tą wierzytelnością oraz z przypisanymi jej zabezpieczeniami na rzecz (...) Wierzytelności Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty (umowa – k. 149-170).

Bezpośrednio po zbyciu wierzytelności pismem z dnia 09 stycznia 2014 r. pozwany złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. G. M. wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego w sprawie przeciwko dłużnikom M. P. (2) oraz L. B. (2) sygn. akt KM (...)(wniosek – k. 75).

Postanowieniem z dnia 28 stycznia 2014 r. Komornik Sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne w zakresie powyższego wniosku, w części dotyczącej sprawy KM (...)z wniosku (...) S.A. Odpis postanowienia został powódkom przesłany (postanowienie – k. 76).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przywołane dowody, zgromadzone w aktach sprawy, których prawdziwości, autentyczności i zgodności z oryginałem żadna ze stron procesu, nie kwestionowała.

Sąd oddalił wniosek strony pozwanej o zwrócenie się do (...)Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. o nadesłanie oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu wraz z potwierdzeniem doręczenia, gdyż wniosek ten był nieistotny dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Z tego samego względu Sąd oddalił również wniosek strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z zeznań powódek na okoliczności wskazane w odpowiedzi na pozew.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Powódki domagały się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego – bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 07 listopada 2012 r. nr (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Koszalinie z dnia 11 grudnia 2012 r. sygn. akt I Co 3635/12. Powódki kwestionowały istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym oraz okoliczność wypowiedzenia umowy kredytu. Wskazywały ponadto na cesję wierzytelności na rzecz podmiotu nie będącego bankiem co powoduje, że przedmiotowy tytuł wykonawczy nie może być podstawą egzekucji bowiem zobowiązanie powódek wobec pozwanego wygasło.

Zgodnie z treścią art. 840 § 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które

nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;

3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Pozwany uznał powództwo przy pierwszej czynności procesowej (w odpowiedzi na pozew), nie kwestionował iż przedmiotowy tytuł wykonawczy winien zostać pozbawiony wykonalności wobec faktu zbycia wierzytelności objętej tym tytułem w drodze umowy cesji wierzytelności z dnia 09 grudnia 2013 r.

Zgodnie z art. 213 § 2 k.p.c. sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

W przypadku uznania powództwa Sąd nie dokonuje subsumpcji czyli nie podporządkowuje ustalonego stanu faktycznego pod określoną normę prawną. Nie było zatem powodów aby Sąd badał czy powództwo polegałoby uwzględnieniu na podstawie art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. czy art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Artykuł 213 § 2 k.p.c. nie stanowi podstawy do badania i ustalania, czy będące przedmiotem uznania roszczenie rzeczywiście przysługuje stronie powodowej. Wyjaśnienie przyczyn skłaniających pozwanego do dokonania uznania z reguły pozwala na ocenę przesłanek skuteczności wyrażonego uznania, określonych w omawianym przepisie.

Dla skuteczności uznania powództwa, nie miało znaczenia zaprzeczenie przez pozwanego wskazanym w pozwie okolicznościom faktycznym związanych z kwestią istnienia wierzytelności pozwanego banku i okoliczności wypowiedzenia kredytu, w sytuacji gdy bezsporne było pomiędzy stronami, że wierzytelność została przelana przez pozwanego na inny podmiot. Przy przyjęciu zapatrywania, że uznanie powództwa to czynność procesowa rezygnacji pozwanego z obrony, czyli akt jego dyspozycyjności, w którym nie tylko uznaje samo żądanie powoda, ale i to, że uzasadniają go przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne, wystarczy, że bezsporne pomiędzy stronami będą te fakty, które wystarczają do uwzględnienia powództwa zgodnie z żądaniem pozwu. Nie stanowiłoby natomiast uznania powództwa uznanie żądania pozwu przy równoczesnym zaprzeczeniu wszelkich okoliczności faktycznych stanowiących jego podstawę.

W realiach przedmiotowej sprawy bezsporny był fakt zbycia wierzytelności przysługującej pozwanemu wobec powódek, objętej bankowym tytułem egzekucyjnym nr (...) z dnia 07 listopada 2012 r., w drodze umowy cesji wierzytelności z dnia 09 grudnia 2013 r. na rzecz (...) Wierzytelności Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego. W sytuacji, w której w obrocie prawnym funkcjonować mogą dwa tytuły wykonawcze dotyczące tej samej wierzytelności (bank bowiem jako cedent nadal dysponuje tytułem egzekucyjnym zaopatrzonym w klauzulę wykonalności) uzasadnione jest wytoczenia powództwa opozycyjnego na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Zbycie wierzytelności objętej tytułem wykonawczym powoduje bowiem wygaśnięcie zobowiązania w rozumieniu tego przepisu.

Analiza okoliczności faktycznych niniejszej sprawy nie daje podstaw do oceny, na gruncie art. 213 § 2 k.p.c., aby uznanie powództwa w niniejszej sprawie było sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzało do obejścia prawa. Wskazane wyżej okoliczności dotyczące cesji wierzytelności były bezsporne. Ewentualne oparcie wyroku uwzględniającego na treści art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. czy art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. pozostaje bez znaczenia dla skutków tego wyroku wobec uznania powództwa o pozbywanie tytułu wykonawczego wykonalności. Z tych też względów dalsze prowadzenie postępowania dowodowego zmierzające do wyjaśnienia okoliczności spornych było bezprzedmiotowe i nieuzasadnione.

O kosztach Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 102 k.p.c., zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej kosztami w ogóle. Przepis nie precyzuje bliżej pojęcia „wypadków szczególnych”, pozostawiając rozwiązanie tego zagadnienia praktyce sądowej.

Brak jakichkolwiek ograniczeń wyliczonych choćby przykładowo wskazuje na intencję ustawodawcy szerokiego pojmowania zakresu tego terminu (tak postanowienie SN z 28 czerwca 1966 roku, I CR 372/65).

Odstępując od obciążenia pozwanego Banku kosztami procesu Sąd miał po pierwsze na uwadze okoliczność, że pozwany już przy pierwszej czynności procesowej uznał żądanie pozwu. Należy podnieść iż po uznaniu powództwa to powódki były stroną inicjującą dalsze procedowanie a w szczególności konieczność wymiany dalszych pism procesowych. Ponadto nie można również uznać aby strona pozwana dała powody do wytoczenia powództwa. Nie można bowiem pominąć faktu iż pozwany po zbyciu wierzytelności powiadomił o tym niezwłocznie komornika składając wniosek o umorzenie z tego powodu postępowania egzekucyjnego. Powódki świadome były tych okoliczności bowiem komornik przesłał im odpis postanowienia o umorzeniu egzekucji. Przedmiotowy pozew został złożony ponad 2 lata po wydaniu postanowienia o umorzeniu egzekucji, w sytuacji gdy pozwany nie podejmował żadnych kroków w celu realizacji objętych tytułem bankowym należności. Żądanie powódek w niniejszej sprawie dotyczyć może dalszych obaw związanych z istnieniem w obrocie prawnym tytułu egzekucyjnego wystawionego na poprzedniego wierzyciela. Pozwany Bank zachował się jednak wobec powódek lojalnie, zrobił wszystko to co należało w zaistniałej sytuacji aby uniknąć dalszego prowadzenia egzekucji. Z tych względów, zdaniem Sądu nie było podstaw do obciążenia pozwanego kosztami procesu.